

indikátoru je skutečnost, že rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti mezi 6. ročníkem základní školy a 1. ročníkem tříletých učebních oborů vykazuje značné rezervy a vzdělávací pokrok těchto žáků je v dotčených gramotnostech velmi malý.

Indikátor **Osoby předčasně ukončující vzdělávání a odbornou přípravu**. Cílem je, aby v roce 2020 nebylo v populaci osob ve věku 18–24 let více než 5,5 % osob, které dosáhly vzdělání maximálně úrovně ISCED 2 (základní vzdělání) a nejsou v procesu formálního vzdělávání a odborné přípravy. V roce 2014 bylo těchto osob 5,4 %. V souvislosti s **předčasnými odchody ze vzdělávání** je vhodné upozornit na fakt²⁷, že každý rok ukončí školní docházku v nižším než 9. ročníku poměrně významný počet žáků, téměř 5 % z celkového počtu žáků v 1. – 9. ročníku základního vzdělávání. V rámci speciálních tříd se pak jedná dokonce o 13 % žáků. Pro tyto žáky, pokud vůbec ve studiu pokračují, jsou následně určeny již pouze nejnižší úrovně středního vzdělání, které v systému ISCED dosahují právě úrovně 2 (případně 3, dle délky studia). Dle Evropského rámce kvalifikací (EQF), který se orientuje více na výsledky, znamená získání základního vzdělání dosažení kvalifikačního stupně 2 (z osmi).

2. Podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad

Podíl mladých učitelů – v roce 2013 činil podíl učitelů veřejných škol regionálního školství ve věku do 35 let 23,1 % z celkového počtu učitelů na těchto školách. Cílem je v roce 2020 dosáhnout vyššího podílu učitelů v této věkové kategorii.

V současné době není k dispozici registr pedagogických pracovníků, údaje o věku jednotlivých učitelů jsou tedy k dispozici pouze z údajů získaných v rámci inspekční činnosti České školní inspekce v navštívených školách a školských zařízeních. Nelze tedy v rámci celého vzdělávacího systému specifikovat, jak se liší věková struktura učitelů dle vzdělávacích oblastí.

V předškolním vzdělávání v nyní hodnoceném školním roce dovršilo 27,3 % hospitovaných učitelek 31–40 let pedagogické praxe a 2,5 % 41–50 let pedagogické praxe. Z tohoto zjištění je zřejmé, že v nedaleké budoucnosti bude potřeba výrazně doplnit pedagogické sbory v mateřských školách novými učiteli. Podíl učitelů v MŠ ve věku do 25 let činil v loňském roce 8,5 %. Celkově spadá do věkové kategorie do 35 let celkem 23,8 % učitelů MŠ a trend je stále mírně stoupající.

Průměrný věk ředitelů v navštívených základních školách byl v loňském školním roce 51 let, u učitelů 44,9 roku. Ve věkové kategorii do 40 let bylo 9,7 % ředitelů a přibližně 35 % učitelů. Podíl učitelů (v základních školách bez škol pro žáky se SVP) ve věku do 35 let byl dle vývojové ročenky školství 18,9 %, přičemž trend je kontinuálně klesající. V tomto ukazateli tedy hrozí, že se cílovou hodnotu nepodaří naplnit, pokud nebudou přijata účinná opatření, která například zvýší podíl absolventů pedagogických oborů, kteří nastupují do základních škol. Dle zjištění ČŠI v navštívených školách je nejmenší podíl učitelů ve věku do 35 let v předmětech matematika, fyzika, chemie a na 1. stupni.

68,4 % ředitelů navštívených středních škol je starších 50 let, podíl ředitelů ve věku do 40 let je 9 %. Průměrný věk učitelů na navštívených středních školách je 46,5 let. Ve věkové skupině do 40 let se pohybuje 31,4 % učitelů.

Dle vývojové ročenky se ve věkové skupině učitelů středních škol (bez škol pro žáky se SVP) do 35 let pohybuje 13,4 % učitelů a klesající trend je strmější než v případě škol základních. Platí tedy, podobně jako u základních škol, že cílovou hodnotu indikátoru nebude bez přijetí účinných opatření reálně naplnit.

Ve školách pro děti a žáky se SVP pracuje 18,1 % učitelů ve věkové kategorii do 35 let a trend je také klesající.

Dalším indikátorem v této prioritě je **Míra odchodů učitelů do jiných profesí**. Z hlediska dat, která má ČŠI k dispozici, jsme odkázáni pouze na kvalifikační práce a na šetření soukromých organizací. Plánovaný registr pedagogických pracovníků se zatím MŠMT nepodařilo připravit.

27 Údaje pocházejí ze Statistické ročenky MŠMT za školní rok 2015/2016, konkrétně tabulky C1.17.1 Základní vzdělávání – žáci/dívky, kteří ukončili povinnou školní docházku v ZŠ ve školním roce 2014/15 – podle ročníků a území.